

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. II. De depositione testium, qui producti sunt, ad probandam exceptionem dilatoriam, vel peremptoriam super causa principali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

dum quid inhabilbus, quorum depositiones subinde admittuntur.

§. II.

De depositione testimoniis, qui produti sunt, ad probandam exceptionem dilatoriam, vel peremptoriam super causa principali.

Testes producti ad probandam exceptionem dilatoriam tantum, quam Reus contra Auctorem proponit, non possunt cogi, nec admitti debent, ad testimonium ferendum super causa principali, cum tantum juraverint, veritatem se dicturos super exceptione dilatoria. c. *De testibus* 29. b. t. & eorum depositio magis tendat, ad impediendum cœpium negotium, quam ad prosequendum. Si vero producti sint super exceptione peremptoria probanda, tunc presente adversario, ut etiam super causa principali deponant, jurare debent, & cogi possunt, ut juvent, super toto negotio se veritatem dicentes, quia simul procedi potest super exceptione peremptoria, & super causa principali.

§. III.

An, & quando exceptio opposita contra testes impedit eorum restitutio- nem, vel non?

Ordinariè non impedit receptionem & examinationem testimoniis, si à Reo contra testes adversum se productos excipiatur, sed quaestio de illorum inhabilitate in finem litis reservari potest, (fortassis in progressu apparebit, nihil horum depositionibus opus esse ad sententiam ferendam, & consequenter frustra de eorum inhabilitate litigaretur)

nisi testi objiceretur notorius defectus, sive crimen publicum, & manifestum, vel tale, quod in continent statim probari potest (talis enim exceptio impedit talis testis receptionem, & examinationem; neque in finem reservati deberet, uti patet ex o. *Ex parte* 7. h. t. vel contra quem opponitur exceptio, pugner etiam præsumptio juris, aut opponatur, quod sit capitalis inimicus ejus, contra quem producitur; quod sit excommunicatus vitandus, quod sit periculum, ne postea non possit examinari, &c. multi tamen docent, quod sit in arbitrio Iudicis, utrum velit exceptiones contra personas testimoniis reservare in finem litis.

§. IV.

An, & quomodo licitum sit, reprobare testes?

Quod liceat testes probatorios super causa principali productos reprobare, & horum reprobatorios iterum reprobare, non autem reprobatorios hos reprobatoriorum ex o. *Licit Dilectus* 49. b. t. patet. Ne partibus litigantibus, ut ait Pontifex, detur occasio, negotium & item diutius protrahendi. Et quamvis hoc capitulo tantum loquatur de personis testimoniis, quod taliter reprobari possint, intelligi tamen etiam debet de reprobandis dictis, sive depositionibus testimoniis, cum sit paratio: neque impedit etiam, quod minus testes reprobatorii ultius reprobari possint per instrumen- ta, quia solùm prohibetur, tertia fieri reprobatio per testes, quo in casu magis periclitatur causa de inutili prolongatione, quam impeditam vult eit, c. Modus autem servandus in reprobatione testimoniis